

Ғылым бар жерде - жеңіс бар!
Победа там - где наука!
Victory is where science is!

ISSN 2958-5694 (Print)
ISSN 2958-5708 (Online)

Ғылыми-білім беру журналы
Научно-образовательный журнал
Scientific and educational journal

Ұлттық Ұлан Академиясының ХАБАРШЫСЫ

№3 (61) 2026

ВЕСТНИК

Академии Национальной
гвардии Республики Казахстан

BULLETIN

of the National Guard
of the Republic of Kazakhstan

Журнал 2011 жылдан шыға бастады Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы академиясының
басылымы Бас редакторы полковник А.Қ. Тоқышев

**Ғылыми-білім беру журналы «Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы академиясының
ХАБАРШЫСЫ» - «ВЕСТНИК Академии Национальной гвардии Республики Казахстан»
Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің Ақпараттандыру
комитетінде тіркелген, 28 қазан 2022 ж. № KZ73VPY00058079 куәлігі.**

*Журнал ҚР ҒЖЖБМ ҒЖЖБССҚК әскери іс және қауіпсіздік бойынша негізгі қорытындыларды
жариялауға, ұсынған ғылыми басылым
(2023 жылғы 28 сәуірдегі № 188 бұйрығы)*

Редакцияның мекен-жайы мен телефоны: 150009, Петропавл қаласы, Ж. Қизатов к., 6.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының академиясы.

Әскери-ғылыми орталығы Телефон: (8 7152) 50-78-88, Тел./факс: (8 7152) 50-74-83; E-mail:

Vestnik@ang.edu.kz

Журнал жылына 4 рет шығарылады

Мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді

Журнал издаётся с 2011 года Издание Академии Национальной гвардии Республики Казахстан

Главный редактор полковник Токушев А.К.

**Научно-образовательный журнал «Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы
академиясының ХАБАРШЫСЫ» - «ВЕСТНИК Академии Национальной гвардии Республики
Казахстан» зарегистрирован в Комитете информации Министерства информации и
общественного развития Республики Казахстан, свидетельство № KZ73VPY00058079 от 28
октября 2022 г.**

*Журнал рекомендован КОКСНиВО МНиВО РК для публикации основных результатов по
военному делу и безопасности (Приказ № 188 от 28 апреля 2023 года)*

Адрес и телефон редакции: 150009, г. Петропавловск, ул. Ж. Кизатова, 6, Академия
Национальной гвардии Республики Казахстан.

Военно-научный центр. Телефон: (8 7152) 50-78-88, Тел./факс: (8 7152) 50-74-83; E-mail:

Vestnik@ang.edu.kz

Журнал выходит 4 раза в год

Мнения авторов не отражают точку зрения редакции

The magazine has been published since 2011. Publication of the Academy of the National Guard of
the Republic of Kazakhstan Editor-in-chief Colonel Tokushev A.K.

**The scientific and educational journal "Kazakhstan Republikasy Ultty Ultans
akademiyaşyny KHABARSHYSY" - "BULLETIN of the Academy of the National Guard of the
Republic of Kazakhstan" is registered with the Information Committee of the Ministry of
Information and Social Development of the Republic of Kazakhstan, certificate No.
KZ73VPY00058079 of October 28, 2022**

*The journal is recommended by KOKSNiVO MNiVO RK for the publication of the main results on
military affairs and security (Order No. 188 of April 28, 2023)*

Address and telephone number of the editorial office: 150009, Petropavlovsk, st. Zh. Kizatova, 6,
Academy of the National Guard of the Republic of Kazakhstan.

Military Science Center. Telephone: (8 7152) 50-78-88, Tel./Fax: (8 7152) 50-74-83; E-mail:
Vestnik@ang.edu.kz

The magazine is published 4 times a year

Authors' opinions do not reflect the opinion of the editors

РЕДАКЦИЯЛЫҚ АЛҚА
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ
EDITORIAL BOARD

Бас редакторлар / Главные редакторы / Chief editors

Тоқышев Артур Қалиақпарұлы, *магистр*
Токушев Артур Калиакпарович, *магистр*
Tokushev Artur Kaliakparovich, *master*

Бас редактордың орынбасарлары / Заместители главного редактора / Deputy chief editors

Альназирова Руслан Бейсекұлы, *философия (PhD) докторы*
Альназирова Руслан Бейсекович, *доктор философии (PhD)*
Alnazirov Ruslan Beisekovich, *Doctor of philosophy (PhD)*

Ғылыми редакторлар / Научные редакторы / Scientific editors

Иманов Амангелді Қалкенұлы, *педагогика ғылымдарының кандидаты*
Иманов Амангельды Калкенович, *кандидат педагогических наук*
Imanov Amangeldy Kalkenovich, *Candidate of Pedagogical Sciences*

Редакциялық алқа / Редакционная коллегия / Editorial board

Ахметов Жумабек Хатиоллаевич, *әскери ғылымдар докторы*
Ахметов Жумабек Хатиоллаевич, *доктор военных наук*
Akhmetov Zhumabek Khatiollaevich, *Doctor of Military Sciences*

Корабельников Александр Андреевич, *әскери ғылымдар докторы*
Корабельников Александр Андреевич, *доктор военных наук*
Korabelnikov Alexander Andreevich, *Doctor of Military Sciences*

Булойчик Василий Михайлович, *техника ғылымдарының докторы*
Булойчик Василий Михайлович, *доктор технических наук*
Buloychik Vasily Mikhailovich, *Doctor of Technical Sciences*

Рустамбаев Мирзаюсуп Хакимович, *заң ғылымдарының докторы*
Рустамбаев Мирзаюсуп Хакимович, *доктор юридических наук*
Rustambaev Mirzayusup Khakimovich, *Doctor of Law*

Серкпаев Мухтар Омирсерикович, *тарих ғылымдарының докторы*
Серкпаев Мухтар Омирсерикович, *доктор исторических наук*
Serkpaev Mukhtar Omirserikovich, *Doctor of Historical Sciences*

Петрусович Аркадий Аркадьевич, *педагогика ғылымдарының докторы*
Петрусович Аркадий Аркадьевич, *доктор педагогических наук*

Arkady Arkadyevich Petrusevich, *Doctor of Education*

Мырзалинова Алма Жәкімқызы, *педагогика ғылымдарының докторы*

Мурзалинова Алма Жакимовна, *доктор педагогических наук*

Murzalinova Alma Zhakimovna, *Doctor of Education*

Махмудов Розмет Муратович, *педагогика ғылымдарының докторы*

Махмудов Розмет Муратович, *доктор педагогических наук*

Makhmudov Rozmet Muratovich, *Doctor of Pedagogical Sciences*

Василевский Валерий Борисович, *әскери ғылымдарының кандидаты*

Василевский Валерий Борисович, *кандидат военных наук*

Vasilevsky Valery Borisovich, *Candidate of Military Sciences*

Әбжанов Бауыржан Садықұлы, *философия (PhD) докторы*

Абжанов Бауржан Садыкович, *доктор философии (PhD)*

Abzhanov Baurzhan Sadykovich, *Doctor of Philosophy (PhD)*

Батыров Марат Ескенұлы, *педагогика ғылымдарының кандидаты*

Батыров Марат Ескенович, *кандидат педагогических наук*

Batyrov Marat Eskenovich, *Candidate of Pedagogical Sciences*

Плешаков Анатолий Андреевич, *тарих ғылымдарының кандидаты*

Плешаков Анатолий Андреевич, *кандидат исторических наук*

Anatoly Andreevich Pleshakov, *Candidate of Historical Sciences*

Сартаев Жанбатыр Нұртайұлы, *медицина ғылымдарының докторы*

Сартаев Жанбатыр Нуртаевич, *доктор медицинских наук*

Sartaev Zhanbatyr Nurtaevich, *Doctor of Medical Sciences*

Корнилов Александр Александрович, *әскери ғылымдарының кандидаты*

Корнилов Александр Александрович, *кандидат военных наук*

Kornilov Alexander Alexandrovich, *candidate of military sciences*

Бектұрсынов Нұрбай Кеңесбекұлы, *философия (PhD) докторы*

Бектурсунов Нурбай Кенесбекович, *доктор философии (PhD)*

Bektursunov Nurbay Kenesbekovich, *Doctor of Philosophy (PhD)*

Алтынбеков Денис Шамильевич, *философия (PhD) докторы*

Алтынбеков Денис Шамильевич, *доктор философии (PhD)*

Altynbekov Denis Shamilievich, *Doctor of philosophy (PhD)*

Әбілмәжінов Алмаз Айтжанұлы, *философия (PhD) докторы*

Абильмажинов Алмаз Айтжанович, *доктор философии (PhD)*

Almaz Aitzhanovich Abilmazhinov, *Doctor of philosophy (PhD)*

Саркенқызы Ақмарал, *филология ғылымдарының кандидаты*

Саркенқызы Ақмарал, *кандидат филологических наук*

Sarkenkyzy Akmaral, *Candidate of Philology*

Әлжанова Раушан Сайранқызы, *тарих ғылымдарының кандидаты*

Альжанова Раушан Сайрановна, *кандидат исторических наук*

Alzhanova Raushan Sairanovna, *Candidate of Historical Sciences*

Анцибор Елена Сергеевна, *магистр, оқытушы-зерттеуші*
Анцибор Елена Сергеевна, *магистр, преподаватель-исследователь*
Antsibor Elena Sergeevna, *research teacher, master*

Техникалық редактор / Технический редактор / Technical editor

Ағатаева Дана Серікқызы, *магистр*
Агатаева Дана Сериковна, *магистр*
Agataeva Dana Serikovna, *master*

Жауапты хатшы / Ответственный секретарь / Responsible secretary

Атығаев Жомарт Айтқұлұлы, *магистр*
Атыгаев Жомарт Айткулович, *магистр*
Atygaev Zhomart Aitkulovich, *master*

Жауапты менеджер / Ответственный за выпуск / Responsible manager

Усеинов Мейрбек Мамбетович, *магистр*
Усеинов Мейрбек Мамбетович, *магистр*
Usseinov Meirbek Mambetovich, *master*

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENTS

ҰЛТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ТЕОРИЯСЫ
ТЕОРИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
THEORY OF NATIONAL SECURITY

АБЖАНОВ Б. С. Методологические основы адаптивного противодействия террористическим угрозам в условиях цифровизации и гибридного противоборства	14
АКИМБАЕВ Е. Ж., АСИЛОВ Н. Т., ОДНОВОРЧЕНКО Д. М., ТЛЕГЕНОВ К. Н., СЕМЧЕНКО А. Г. Совершенствование учебно-материальной базы допризывной подготовки в контексте обеспечения национальной безопасности	22
АКЫЖАНОВ Р. Ж., ЯКУБОВ Р. А., КАБЫЛБЕКОВ Б. О. Роль и место национальной гвардии в противодействии современным угрозам национальной безопасности государства	35
БЕНКЕ А. А. Этические и правовые основы применения силы подразделениями Национальной гвардии Республики Казахстан: принципы соразмерности и необходимости	49
ЕРИНБЕТОВА Л. К., САТАНОВА Л. М., МАДАЛИЕВ Т. П., РЮСТЕМОВА Ж. А. Шет елдердегі қылмыстық жазалар мен балама ықпал ету шараларын салыстырмалы құқықтық зерттеу	57
ИСКАКОВ А. М. Анализ наиболее вероятных угроз национальной безопасности Республики Казахстан в современных условиях	69
КОЙШИГАРИНА Г. М., МҰҚЫШЕВ А. А. Таяу шығыс геосаясатындағы ормуз бұғазы әскери-стратегиялық маңызы туралы мәселеге	78
MATYSHEVA A. M. Establishing criminal liability for spiking: problems and prospects of legal regulation	86
МЕНДЫБАЕВА С. А., БЕНКЕ А. А. Қазақстан Республикасының жаңа конституциясы преамбуласындағы адам құқықтары мен «Әділетті Қазақстан» қағидаларының құқықтық-философиялық негіздері	97

МЫРЗАГУЛОВ Н. М., САРСЕНБАЕВА Б. Б. Оперативно-тактическая модель противодействия незаконному обороту оружия в Республике Казахстан: доказательственная цепочка, процессуальные фильтры и сетевой подход 106

СЕКЕНОВ Д. А., СЫЗДЫКОВ А. Ж., МУКАНОВ Д. Ж. Правовые механизмы противодействия экстремизму и терроризму в Казахстане: системные риски и приоритеты совершенствования 123

ТУГЕЛБАЕВ У. Е., ЖУМАТАЕВ А. Н., СМЕТОВ К. Т. Возможности использования искусственного интеллекта в правоохранительной деятельности по противодействию финансовой преступности и преступлениям, совершаемым с использованием криптовалют 131

ШАПАШЕВ М. А., АЛЬНАЗИРОВ Р. Б., КЕНЖЕБАЕВА А. М., НУРСЕИТОВ Н. Г. Ұжымдық қауіпсіздік туралы шартты ұйымдастыру форматындағы әскери-техникалық ынтымақтастықтың мазмұны және мағынасы 140

ШИДЕМОВ А. Г., МАТЫШОВА А. М. Педофильный инцест как угроза национальной безопасности: уголовно-правовые и криминологические аспекты противодействия в Республике Казахстан 151

ТАРИХ. ТАКТИКА ЖӘНЕ ЖЕДЕЛ ӨНЕР
ИСТОРИЯ. ТАКТИКА И ОПЕРАТИВНОЕ ИСКУССТВО
HISTORY. TACTICS AND OPERATIONAL ART

АБДЫКУЛОВ А. А., КОЙЧЫКУЛОВ К. Ж., БАТАЛЫГИН И. А., ФЕДОСЕЕНКО К. В. Особенности тактических действий траншейной войны 163

АБИЛЬМАЖИНОВ А. А., АВЕНОВ Т. К., САРЖАНОВ К. Ж. Теоретические положения и практические рекомендации в теорию тактики национальной гвардии по вопросам управления, взаимодействия и всестороннего обеспечения 168

АЛЬЖАНОВА Р. С., МЕЙРАМОВА А. Б. Система лагерного питания в КАРЛАГЕ: нормативные предписания и практика их нарушения (по документам НКВД) 176

БАЙМАНОВ А. А. Әскери саладағы сыбайлас жемқорлықтың Генезисі мен дамуы: тарихи талдау 190

БЕЙСЕНОВ Е. А., УСЕИНОВ М. М. Философский анализ применения сил и средств Национальной гвардии Республики Казахстан при массовых беспорядках в условиях современных гибридных угроз	199
БЕКТУРСУНОВ Н. К. Опыт и практика применения иностранных войск и специальных подразделений в спецоперации	207
ДАРКЕЕВ Е. К., КАБЖАПАРОВ Б. У. Особенности тактики действий боевого разведывательного дозора в наступлении	217
ЖАМПЕИСОВ Г. Н., АБДЫКАЛЫКОВ А. Т., ИСКАКОВ А. М. Концептуальная модель пункта управления бригады Национальной гвардии Республики Казахстан в условиях современных угроз	224
КАБЖАПАРОВ Б. У. Современные подходы к ведению оборонительного боя общевойсковым подразделением	239
КОЖАГУЛОВ Н. С. Теория и практика применения военных карт	249
КУЛЬБАЕВ Ж. Ж. Внедрение и использование средств визуализации при подготовке и несении службы по охране объектов уголовно-исполнительной системы с личным составом караулов	255
КУПТИКБАЕВ Д. К. О сущности боевой мощи вооруженных сил	266
МЕЙРБЕКОВ Е. Н., НУРТАЕВ М. К., КАДИРКУЛОВ Ш. К. Современные вооруженные конфликты, их сущность и факторы возникновения	279
МОЛДАБЕКОВА Ж. А., СЕРКПАЕВ М. О. Байжігіт Жантеліұлы — тархан рода Атығай: военный предводитель и казахско-российские взаимоотношения в Северном Казахстане (1740–1760-е гг.)	286
ТОКУШЕВ А. К. Концептуальная модель органа управления временной оперативной группировки регионального командования Национальной гвардии при противодействии захвату или блокаде отдельной местности (объектов) деструктивными силами	294
ҚАБЫЛБЕКОВ Б. О. Жиынтық тактикалық топ ұғымының анықтамасын нақтылау мәселелері	306

ТЕХНИКА ЖӘНЕ ҚАРУ-ЖАРАҚ. ӘСКЕРИ ТЫЛ
ТЕХНИКА И ВООРУЖЕНИЕ. ВОЙСКОВОЙ ТЫЛ
TECHNIQUE AND ARMAMENT. MILITARY LOGISTICS

- ГАЛИЕВ В. Н., ШАЯХМЕТОВ К. С., АХМЕТЖАНОВ А. С., ГАБДУЛЛИН А. А.** 314
Особенности планирования работы автобронетанковой службы в подразделениях оперативного назначения Национальной гвардии Республики Казахстан
- КАДИРКУЛОВ Ш. К., ОСПАНОВ Ж. С., БЕКМУРЗАЕВ Б. Ж., АХМЕДОВ Д. Ш., АНЕТБАЕВ А. А.** 322
Расчеты электрических параметров БПЛА квадрокоптерного типа на кабеле- тросе
- КЛИМОВ Э. В., ЭЧИН В. Е., БРАЛИНОВ А. А.** 334
Роль и место средств радиолокационного обнаружения в системе инженерно-технического оборудования охраны казахстанской части акватории каспийского моря
- КАЗКЕЕВ Б. М., САРЖАНОВ К. Ж., БАЙБУСИНОВ М. Н.** 346
Снабжение подразделений территориальной обороны в условиях начального периода вооруженного конфликта: анализ украинского опыта и предложения для системы территориальной обороны Республики Казахстан
- КОРАБАЕВ Ж. А., ГРОСКОП Р. В.** 358
В вопросах дополнения имеющейся классификации новыми классификационными признаками современных средств диагностирования систем бронетанкового вооружения
- САЙФУДИНОВ Р. К., НИКИТЕНКО Д. В.** 364
Совершенствование методики подготовки стрелка-автоматчика
- ТЛЕУЖАНОВ Б. М., КУЛЬБАЕВ Ж. Ж.** 370
Манызды мемлекеттік объектілерді күзету үшін қолданылатын инженерлік-техникалық күзету құралдарының ерекшеліктері
- ШАЯХМЕТОВ К. С., ГАЛИЕВ В. Н., МАКИН А. М., ПОПОВСКИЙ С. А., МИНЧЕНКО Л. А.** 376
Роль технической разведки в техническом обеспечении во время военного конфликта в Нагорном Карабахе

БІЛІМ ЖӘНЕ ТӘРБИЕ ТЕОРИЯСЫ МЕН ӘДІСТЕМЕСІ
ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА ОБРАЗОВАНИЯ И ВОСПИТАНИЯ
THEORY AND METHODOLOGY OF EDUCATION AND UPBRINGING

АЛЬНАЗИРОВ Р. Б., АКИМБАЕВ Е. Ж., ШАПАСHEB M. A., АЛТЫНБЕКОВ Д. Ш., КЕНЖЕБАЕВА А. М.	383
Научно-технологическая платформа как эффективность повышения инновационной деятельности научно-исследовательских работ в высшем военном учебном заведении	
АТЫГАЕВ Ж. А.	400
Теоретико-методологические основы научно-методического сопровождения преподавателей в условиях цифровой трансформации высшего военного образования	
БАЛТАБЕКОВ А. С., ИМИРОВ С. К.	409
Правовая культура и правосознание офицера национальной гвардии в архитектонике современного государства: теоретико-прикладной аспект	
БЕЛЯЛОВ Р. Д.	416
Теоретическая модель и формула интегральной оценки дисциплинированности военнослужащих национальной гвардии республики казахстан	
ГРИШМАНОВ Р. В., ЗЕРНОВ Д. Ю., НУСУПОВ М. Т., МУЛЬДИНОВ Р. Т.	426
Организационно-педагогические условия формирования у курсантов навыков оперативного реагирования в процессе физической подготовки	
ДАКЕНОВ К. М., МУХАМЕТЖАНОВ А. М., КОРОСТЕЛЕВА Н. А.	434
Оценка психологической и психофизиологической готовности курсантов к действиям в чрезвычайных ситуациях	
ЕГОРОВ В. С., ХАСЕНОВ К. А.	444
Научно-методические основы развития системы обучения тактике служебно-боевого применения курсантов академии Национальной гвардии Республики Казахстан	
ЕЛЬЖАНОВ Д. Ш., ФАЙЗУЛИН А. К., КАРАЕВ У. Т., НУРГОЖАНОВА А. С.	450
Әскери қызметшілердің дене дамуы мен еңбек өтімін арттыру теориясы мен практикасы	
ИМАЖАНОВА Г. С.	459
Ішкі істер органдарындағы тәрбие процесі қызметкерлердің құқыққа қайшы мінез-құлқының алдын алу факторы ретінде	
ИМАНОВ А. К.	467
Трансформация методов тактико-специальной подготовки подразделений в условиях цифровизации военного образования	

ЛОГВИНЕНКО Д. В., АТЫГАЕВ Ж. А. Состояние и тенденции развития научно-методического сопровождения педагогических кадров в технологически насыщенной образовательной среде военного вуза	479
МОЛДАЗЫМ Н. М., ИСАБЕКОВ М. К., КЕУЕНОВ К. Т. Международные подходы к формированию профессиональных компетенций сотрудников органов государственного контроля в условиях цифровизации автомобильных пунктов пропуска	491
МУЛЬДИНОВ Р. Т., ГРИШМАНОВ Р. В., АРЖАКОВ В. В., МУЛЬДИНОВА Э. С. Іссапарлар кезеңінде шектеулі қозғалыс белсенділігі жағдайында рекреациялық жаттығуларды қалыптастыру әдістемесі	506
МУХАМЕТЖАНОВ А. М., КАБАКОВ Н. Д., АТИШЕВ М. М., ДАКЕНОВ К. М. Психофизиологические механизмы адаптации курсантов национальной гвардии республики казахстан к повышенной учебно-служебной нагрузке	513
НУЖИН А. В. Интеллектуальные обучающие системы на основе нейросетей в подготовке курсантов продовольственного обеспечения	521
НУСУПОВ М. Т. Исследования антропометрических показателей, двигательной подготовленности и их важности в борьбе дзюдо	528
СИДИКОВ Б. С., ИМИРОВ С. К. Цифровизация управления воспитательной и идеологической работой в боевой обстановке	535
ТАЛАСОВ М. К., АКБЕРГЕН А. , АСИЛОВ Н. Т. Система дисциплинарных мер в отношении военнослужащих: опыт вооружённых сил турции	545
ТУРТАЕВ А. К. Профилактика профессионального выгорания у военнослужащих Национальной гвардии Республики Казахстан: современное состояние и практические решения	558
ТУРУНТАЕВА А. А., САРСЕКОВ Б. С. Әскери құқық пен тәртіптің түсінігі мен қызметтерін құқықтық талдаудың өзектілігі	566
ТЕЛЕУЖАНОВ С. К., АЛДИЯРОВ Е. Т., КАЛИЕВ Б. А. Әскери қызметшілердің жеке өмірі қылмыстық-құқықтық қорғаудың объектісі ретінде	576

ӘОЖ: 342.156

ҒТАМР: 10.15.01

МЕНДЫБАЕВА С.А.¹, БЕНКЕ А.А.²

¹ *Қазақстан Республикасы ІІМ М.Бөкенбаев атындағы Ақтөбе заң институты жалпы заң пәндері кафедрасының оқытушысы, подполковник, Ақтөбе, E-mail: smendbayeva@mail.ru;*

² *заң ғылымдарының магистрі, Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы академиясының жалпы білім беретін кафедрасының бастығы, полковник, Петропавл қ., E-mail: benke78@mail.ru.*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯСЫ ПРЕАМБУЛАСЫНДАҒЫ АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН «ӘДІЛЕТТІ ҚАЗАҚСТАН» ҚАҒИДАЛАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ- ФИЛОСОФИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Андатпа. Бұл мақала Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясының преамбуласын ғылыми құқықтық және философиялық тұрғыдан талдайды. Жаңартылған преамбулада алғаш рет енгізілген «Әділетті Қазақстан» тұжырымдамасы, құқық үстемдігі принципі, адам құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы, этносаралық және конфессияаралық келісім қағидалары қоғамның құқықтық және құндылықтық трансформациясына бағытталған. Мақалада преамбуланың мемлекеттің құқықтық жүйесін түсіндірудегі, нормативтік актілерді интерпретациялаудағы рөлі қарастырылады. Сонымен қатар, Президент Қасым Жомарт Тоқаевтың Конституцияны жаңарту мақсатындағы үндеулері мен құрылтайдағы сөздеріне сүйене отырып, құқықтық мәдениетті нығайту, әлеуметтік әділетті қоғам құру және ұлттық бірегейлікті сақтау мәселелері талданады. Мақала заң ғылымдарының кандидаты ретінде философиялық, құқықтық және әлеуметтік аспектілерді біріктіре отырып, жаңа Конституция преамбуласын стратегиялық құқықтық құжат ретінде бағалайды.

Түйінді сөздер: Қазақстан Республикасының Конституциясы, преамбула, Әділетті Қазақстан, құқық үстемдігі, адам құқықтары мен бостандықтары, құқықтық мәдениет, әлеуметтік әділет, этносаралық және конфессияаралық келісім, ұлттық бірегейлік, құқықтық трансформация.

МЕДЫБАЕВА С.А.¹, БЕНКЕ А.А.²

¹ *Преподаватель кафедры общих юридических дисциплин Актюбинского юридического института имени М.Букенбаева МВД Республики Казахстан, подполковник, Актобе, E-mail: smendbayeva@mail.ru;*

² *магистр юридических наук, начальник общеобразовательной кафедры Академии Национальной гвардии Республики Казахстан, полковник, г. Петропавловск, E-mail: benke78@mail.ru.*

ПРАВОВЫЕ И ФИЛОСОФСКИЕ ОСНОВЫ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА В ПРЕАМБУЛЕ НОВОЙ КОНСТИТУЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН И ПРИНЦИПОВ «СПРАВЕДЛИВОГО КАЗАХСТАНА»

Аннотация. В данной статье рассматривается преамбула новой Конституции Республики Казахстан с научно правовой и философской точки зрения. В обновлённой преамбуле впервые введена концепция «Справедливый Казахстан», принцип верховенства закона, защита прав и свобод человека, а также принципы межэтнического и межконфессионального согласия, что

направлено на правовую и ценностную трансформацию общества. В статье анализируется роль преамбулы в понимании правовой системы государства и интерпретации нормативных актов. Кроме того, опираясь на обращения и выступления Президента Касым Жомарта Токаева по вопросу обновления Конституции, рассматриваются вопросы укрепления правовой культуры, создания социально справедливого общества и сохранения национальной идентичности. Статья, выполненная на уровне кандидата юридических наук, объединяет философские, правовые и социальные аспекты, оценивая новую преамбулу как стратегический правовой документ.

Ключевые слова: Конституция Республики Казахстан, преамбула, Справедливый Казахстан, верховенство права, права и свободы человека, правовая культура, социальная справедливость, межэтническое и межконфессиональное согласие, национальная идентичность, правовая трансформация.

MENDYBAEVA S.A.¹, BENKE A.A.²

¹ Lecturer at the Department of General Legal Disciplines of the Aktobe Law Institute named after M. Bukenbaev of the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Kazakhstan, Lieutenant Colonel, Aktobe, E-mail: smendbayeva@mail.ru;

² Master of Law, Head of the General Education Department of the Academy of the National Guard of the Republic of Kazakhstan, Colonel, Petropavlovsk, E-mail: benke78@mail.ru.

LEGAL AND PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF HUMAN RIGHTS AND THE PRINCIPLES OF "FAIR KAZAKHSTAN" IN THE PREAMBLE OF THE NEW CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Annotation. Бұл мақала Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясының преамбуласын ғылыми құқықтық және философиялық тұрғыдан талдайды. Жаңартылған преамбулада алғаш рет енгізілген «Әділетті Қазақстан» тұжырымдамасы, құқық үстемдігі принципі, адам құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы, этносаралық және конфессияаралық келісім қағидалары қоғамның құқықтық және құндылықтық трансформациясына бағытталған. Мақалада преамбуланың мемлекеттің құқықтық жүйесін түсіндірудегі, нормативтік актілерді интерпретациялаудағы рөлі қарастырылады. Сонымен қатар, Президент Қасым Жомарт Тоқаевтың Конституцияны жаңарту мақсатындағы үндеулері мен құрылтайдағы сөздеріне сүйене отырып, құқықтық мәдениетті нығайту, әлеуметтік әділетті қоғам құру және ұлттық бірегейлікті сақтау мәселелері талданады. Мақала заң ғылымдарының кандидаты ретінде философиялық, құқықтық және әлеуметтік аспектілерді біріктіре отырып, жаңа Конституция преамбуласын стратегиялық құқықтық құжат ретінде бағалайды.

Keywords: Constitution of the Republic of Kazakhstan, preamble, Fair Kazakhstan, rule of law, human rights and freedoms, legal culture, social justice, interethnic and interfaith harmony, national identity, legal transformation.

Бұл мақала Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясының преамбуласын ғылыми-құқықтық және философиялық тұрғыдан талдайды. Жаңартылған преамбулада алғаш рет енгізілген «Әділетті Қазақстан» тұжырымдамасы, құқық үстемдігі принципі, адам құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы, этносаралық

және конфессияаралық келісім қағидалары қоғамның құқықтық және құндылықтық трансформациясына бағытталған. Мақалада преамбуланың мемлекеттің құқықтық жүйесін түсіндірудегі, нормативтік актілерді интерпретациялаудағы рөлі қарастырылады. Сонымен қатар, Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың Конституцияны жаңарту мақсатындағы үндеулері мен құрылтайдағы сөздеріне сүйене отырып, құқықтық мәдениетті нығайту, әлеуметтік әділетті қоғам құру және ұлттық бірегейлікті сақтау мәселелері талданады. Мақала заң ғылымдарының кандидаты ретінде философиялық, құқықтық және әлеуметтік аспектілерді біріктіре отырып, жаңа Конституция преамбуласын стратегиялық құқықтық құжат ретінде бағалайды.

Түйінді сөздер: Қазақстан Республикасының Конституциясы, преамбула, Әділетті Қазақстан, құқық үстемдігі, адам құқықтары мен бостандықтары, құқықтық мәдениет, әлеуметтік әділет, этносаралық және конфессияаралық келісім, ұлттық бірегейлік, құқықтық трансформация.

Кіріспе: 2026 жылы Қазақстанда қабылдануға ұсынылған жаңа Конституция жобасы қоғамның құқықтық, әлеуметтік және саяси дамуын стратегиялық түрде қайта бағдарлайтын құжат ретінде көрінеді. Оның преамбулы – құқықтық-философиялық декларация ретінде мемлекеттің идеологиялық негізін, тарихи сабақтастықты және қоғам мен билік арасындағы жаңа қатынас моделін айқындайды. Бұл дәстүрлі құқықтық документтен арғы тармақты мазмұнға ие бөлім, өйткені ол Конституцияның барлық мақсаты мен бағдарын жария етеді.

Жаңа преамбулада алғаш рет «Әділетті Қазақстан» идеясы арнайы құқықтық-философиялық категория ретінде енгізілгені назар аударарлық. Бұл тұжырым қоғамды әділет принциптеріне негізделген заң үстемдігіне бағыттау мақсатында қалыптасқан стратегиялық бағдарды білдіреді [1].

Конституция преамбуласының құқықтық табиғаты және мәні

Конституциялық преамбула тікелей нормативтік күшке ие болмаса да, ол Конституцияның құқықтық жүйесінің бағдарлы декларациясы ретінде қызмет атқарады. Оның мазмұны мемлекеттің тәртіптік құрылымын, құқық және бостандықтар сақталуы қағидаларын, тарихи және мәдени өзіндік ерекшелікті жариялайтын құндылықтық негіз ретінде қолданылады.

Преамбула мазмұны мынадай құқықтық құндылықтық элементтерді қамтиды:

- Мемлекет құқығының негізгі қағидаттары – заң үстемдігі және құқықтық тәртіп.
- Адам құқықтары мен бостандықтарының бірінші орынға қойылуы.
- Ұлттық тағдыр мен тарихи сабақтастық принциптері (Ұлы Даланың тарихына сілтеме).

- Этносаралық және конфессияаралық келісім идеясын құқықтық негізге қою.

- Мәдениет, білім, ғылым, инновацияның мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарына айналуы.

- Табиғатты қорғау және тұрақты даму қағидалары.

Бұл элементтердің біріккен ғылыми маңызы – тек құқықтық нормалар ғана емес, сонымен қатар қоғамның философиялық, әлеуметтік және мәдени құндылықтары Конституция деңгейінде ресми жарияланады [2].

Преамбуланың негізгі құқықтық және философиялық қағидалары

Біртұтас Қазақстан халқы және азаматтық бірегейлік

«Біз, біртұтас Қазақстан халқы...» деген тіркес преамбулада алғаш рет Конституция деңгейінде бекітілген. Бұл тұжырым азаматтық бірегейлікті құқықтық мәртебеге ие етеді және көпэтносты қоғамда тең құқықтық қатынастарды қамтамасыз етуді көздейді [3].

Зерттеу әдістемесі:

Мақалада Қазақстан Республикасының жаңа Конституция преамбуласын құқықтық және философиялық тұрғыдан талдау үшін бірнеше әдіс қолданылды. Сараптамалық-аналитикалық әдіс Конституцияның мәтінін құқықтық нормалар мен халықаралық стандарттарға сәйкестігі тұрғысынан қарастыруға мүмкіндік берді. Сонымен қатар, салыстырмалы әдіс бұрынғы Конституция мен шетелдік тәжірибелерді салыстыра отырып, жаңа түзетулердің ерекшеліктерін анықтауға мүмкіндік берді. Зерттеу барысында сараптамалық бағалау әдісі де қолданылды, оның көмегімен Президенттің Жолдаулары мен Құрылтайдағы сөздеріндегі реформалардың қажеттілігі мен болашақ ұрпаққа әсері құқықтық тұрғыдан қарастырылды.

Негізгі бөлім:

Преамбуланың моральдық, әлеуметтік және мәдени мәнін түсіну үшін философиялық талдау әдісі пайдаланылды.

Бұл тәсіл Конституциядағы құндылықтық трансформацияны жан-жақты бағалауға мүмкіндік берді.

Философиялық тұрғыдан бұл – ұлттық біртұтастық пен моральдық ұстанымдардың құқықтық негізге айналуы ретінде түсіндіріледі. Бұл тұжырым мемлекет пен жеке азамат арасындағы келісілген құқықтық солидарлықты қалыптастырады.

Тарихи сабақтастық және ұлттық мемлекеттілік

Преамбулада Ұлы Даланың тарихының мыңжылдық сабақтастығы мен мемлекеттіліктің тарихи негізі алғаш рет Конституцияның кіріспе бөлімінде

жарияланады; бұл елдің тәуелсіздік дәуірінің тарихи легитимдігін арттырады.

Бұл тұжырым Қазақстан қоғамының тарихи жады мен құқықтық мәдениетінің қалыптасуындағы маңызды философиялық анықтама ретінде қызмет етеді [4].

Унитарлық мемлекет және аумақтық тұтастық

Преамбулада Қазақстанның унитарлы мемлекетті ретіндегі құқықтық мәртебесі және оның аумақтық тұтастығы заң деңгейінде бекітіледі, бұл елдің жер тұтастығын өзгеше саяси режимдерден қорғауға бағытталған.

«Әділетті Қазақстан» және құқық үстемдігі

Преамбуланың жаңа мазмұны Конституцияда алғаш рет «Әділетті Қазақстан» идеясы мен «Заң мен Тәртіп» принциптері ретінде белгіленеді. Бұл – билік институттарының заңға бағынуын, азаматтық қоғамның даму бағытын және құқықтық мәдениеттің күшеюін құқықтық тұрғыдан реттейтін тұжырымдар[4].

Философиялық тұрғыдан бұл идея – құқық пен әділеттік орталығы ретінде мемлекеттің трансформациясын білдіреді. Әділеттілік «қоғамның әлеуметтік негіздері мен саяси нормаларының сәйкестігі» ретінде сипатталады, бұл классикалық құқық философиясының негізгі категорияларына сәйкес келеді [5].

Адам құқықтары, қоғамдық келісім және толеранттылық

Жаңа преамбулада адам құқықтары мен бостандықтары мемлекеттің ең басты міндеті ретінде жарияланады. Сонымен қатар, этносаралық және конфессияаралық келісім қағидалары құқықтық жүйенің тұрақтылығын қамтамасыз ететін механизмдер ретінде жарияланады.

Бұл тұжырымдар қоғамның көпмәдениетті сипатын таниды және толеранттылық пен құқықтық теңдікті қамтамасыз етудің философиялық принциптеріне сүйенеді.

Мәдениет, білім, ғылым, инновация және табиғатты қорғау

Жаңа Конституция преамбуласында мәдениет, білім беру, ғылым, инновациялар мен табиғатты қорғау секілді әлеуметтік салаларды алға қоюы қоғамның құқықтық философиялық базасын кеңейтеді. Бұл – құқықтық мемлекеттің тек құқықтық жүйеден ғана емес, сонымен бірге әлеуметтік-мәдени деңгейден де қамтамасыз етілетінін көрсетеді [6].

Қоғамдық трансформация және құқықтық мәдениеттің артуы

Жаңа Конституция преамбуласы қоғамның құқықтық және құндылықтық трансформациясының негізгі құралдарының бірі ретінде қарастырылуы тиіс. Бұл өзгерістердің қоғам өміріне әсері бірнеше деңгейде байқалады:

1. Мемлекеттік институттардың трансформациясы: Заң үстемдігіне бағытталған нормалар мемлекеттік органдардың қызметін қайта бағалауға мүмкіндік береді және олардың азаматтарға есеп беру механизмдерін күшейтеді.

2. Құқықтық мәдениеттің артуы: Конституция прецеденттік ретінде азаматтардың құқықтық түсінігін және құқықты құрметтеуді арттырады.

3. Әлеуметтік келісім және тұрақтылық: Этносаралық және конфессияаралық келісім принциптері қоғамда сенімділікті арттыруға ықпал етеді [7, 398 б.].

Жаңа Конституцияны қабылдаудың инициаторы – Президент Қасым-Жомарт Тоқаев, ол конституциялық реформалар пакетін реформалау қажеттілігін жариялағаннан кейін референдумды өткізу туралы шешім қабылданды. Бұл реформалар қазіргі заман талаптарына жауап беру, құқықтық қауіпсіздік пен әлеуметтік әділетті қоғам құруды қамтамасыз ету мақсатында әзірленген [8].

Президент үндеулерінде Конституцияның преамбуласын жаңарту – ұлттық құндылықтарды нақты көрсету және оларды уақыттан тыс сақтау қажеттігі екендігіне ерекше назар аударылады. Бұл – қоғамның құқықтық сана мен мәдениетін қалыптастыруда Конституцияның рөлін жоғары қою қажеттігін көрсетеді [9].

Қорытынды:

Жүргізілген кешенді құқықтық-философиялық талдау Қазақстан Республикасының жаңартылған Конституциясы преамбуласының мазмұны мен мәні дәстүрлі декларативтік деңгейден шығып, мемлекеттің құқықтық дамуының аксиологиялық және стратегиялық өзегіне айналғанын айқындайды. Преамбулада алғаш рет тұжырымдалған «Әділетті Қазақстан» концепциясы құқықтық мемлекет идеясының эволюциялық жалғасы ретінде көрініс тауып, заң үстемдігі, әлеуметтік әділеттілік және адам құқықтарының басымдығы қағидаларын жүйелі түрде біріктіретін кешенді құқықтық-философиялық модельді қалыптастырады.

Преамбуланың мазмұндық құрылымы қазіргі конституционализмнің құндылықтық парадигмасына сәйкес келіп, оны тек саяси-құқықтық декларация ретінде емес, нормативтік актілерді түсіндірудің әмбебап әдіснамалық негізі ретінде қарастыруға мүмкіндік береді. Бұл тұрғыда преамбула құқық қолдану тәжірибесінде герменевтикалық функция атқарып, конституциялық нормалардың мәнін ашуда бағыттаушы рөлге ие болады.

Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, преамбулада бекітілген азаматтық бірегейлік, тарихи сабақтастық, этносаралық және конфессияаралық келісім қағидалары қоғамдық қатынастарды құқықтық реттеудің жаңа сапалық деңгейін қалыптастырады. Аталған қағидалар құқықтық нормалар мен әлеуметтік құндылықтардың өзара ықпалдасуын қамтамасыз етіп, құқықтық жүйенің легитимділігі мен тұрақтылығын арттыратын маңызды факторға айналады.

Сонымен қатар, преамбулада көрініс тапқан құқық үстемдігі мен «Заң мен Тәртіп» принциптері мемлекеттік билік институттарының қызметін қайта

құрылымдауға, олардың ашықтығы мен есептілігін күшейтуге бағытталған институционалдық өзгерістердің идеологиялық негізін қалайды. Бұл өз кезегінде құқықтық мәдениеттің сапалық тұрғыдан өсуіне, азаматтардың құқықтық санасының жаңғыруына және құқыққа құрметтің орнығуына ықпал етеді.

Философиялық тұрғыдан алғанда, жаңа преамбула мемлекет пен қоғам арасындағы қатынастардың әлеуметтік келісім теориясына жақын жаңа үлгісін қалыптастырады. Мұнда мемлекет тек билік субъектісі ретінде емес, қоғамдық әділеттілікті қамтамасыз етуші және азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының кепілі ретінде қарастырылады. Осыған байланысты, преамбула құқықтық мемлекеттің гуманистік мазмұнын күшейтіп, оны әлеуметтік мемлекет қағидаларымен үйлестіреді.

Қорытындылай келе, Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясының преамбуласы – мемлекеттің құқықтық жүйесін ғана емес, оның идеологиялық, мәдени және өркениеттік даму бағытын айқындайтын іргелі стратегиялық құжат. Оның ғылыми маңызы құқықтық нормалар мен қоғамдық құндылықтарды интеграциялауында, ал практикалық маңызы – әділетті, тұрақты және құқық үстемдігіне негізделген қоғам құруға бағытталған кешенді реформалардың теориялық негізін қалыптастыруында көрінеді.

Осылайша, преамбула қазіргі кезеңдегі қазақстандық конституционализмнің жаңа сапалық сатысын сипаттайтын және қоғамның құқықтық трансформациясын қамтамасыз ететін әмбебап құқықтық-философиялық бағдар ретінде бағалануы тиіс.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ:

1. Бақыт Нұрмұханов (2026, 28 қаңтар). Қазақстан Конституциясында реформалар: негізгі заңның 84%-ына әсері. Егемен Қазақстан. URL: <https://egemen.kz/article/405304-konstitutsiyalyq-reforma-ata-zanh-matinininh-84-y-ozgeredi>
2. Gov.kz (2026, 12 ақпан). Конституциялық өзгерістер. Еуразиялық ұлттық университеті. URL: https://enu.kz/en/news/6506?utm_source=chatgpt.com
3. Akorda.kz. (2026). Қазақстан Республикасының Конституциясы 2026–ресми мәтін. URL: <https://www.gov.kz/memleket/entities/ksrk/press/news/details/1159830?lang=kk>
4. Еңбекші Қазақстан. (2026, 8 ақпан). Жаңа конституция: болашаққа бағдар. URL: https://www.enbekshiqazaq.kz/en/news/393725-new-preamble-of-the-constitution-values-and-future-directions.html?Utm_source=chatgpt.com
5. Trend.Az. (2026, 30 қаңтар). Қазақстанның жаңа Конституциясында преамбула, 11 бөлім және 96 бап қарастырылған. URL: https://www.trend.az/casia/kazakhstan/4147932.html?utm_source=chatgpt.com

6. Sputnik Қазақстан. (2026, 31 қаңтар). Жаңа Конституция жобасында қандай өзгерістер бар. URL: https://sputnik.kz/20260131/zhana-konstitutsiya-zhobasynda-qanday-ozgerister-bar-60825809.html?utm_source=chatgpt.com
7. 7 Саленов Т.А., Сырбу А.В. Справедливый Казахстан: закон и порядок, экономический рост, общественный оптимизм // Қазақстан Республикасы ИИМ Бәрімбек Бисенов атындағы Қарағанды академиясының хабаршысы. - 2025. - № 1-4. - 398-Б.
8. Sputnik Қазақстан. (2026, 8 ақпан). Конституцияға қандай өзгерістер енгізіледі. URL: https://sputnik.kz/20260208/konstitutsiyaga-qanday-ozgerister-engiziledi-60990154.html?utm_source=chatgpt.com
9. Egemen.kz. (2026, 31 қаңтар). Әділетті Қазақстан, Заң мен Тәртіп, табиғатқа ұқыпты қарау жаңа Конституция Преамбуласынан көрініс тапты. URL: https://egemen.kz/article/405616-adiletti-qazaqstan-zanh-men-tartip-tabighatqa-uqypty-qarau-dganha-konstitutsiya-?utm_source=chatgpt.com

REFERENCES:

1. Baqyt Nurmukhanov (2026, 28 қаңтар). Qazaqstan Konstitutsiyasynda reformalar: negizgi zangnyng 84%-yna aseri. Egemen Qazaqstan. URL: <https://egemen.kz/article/405304-konstitutsiyalyq-reforma-ata-zanh-matinininh-84-y-ozgeredi>
2. Gov.kz (2026, 12 ақпан). Konstitutsiyalyq ozgerister. Euraziyalyq ulttyq universiteti. URL: https://enu.kz/en/news/6506?utm_source=chatgpt.com
3. Akorda.kz. (2026). Qazaqstan Respublikasynyng Konstitutsiyasy 2026-resmi matin. URL: <https://www.gov.kz/memleket/entities/ksrk/press/news/details/1159830?lang=kk>
4. Engbekshi Qazaqstan. (2026, 8 ақпан). Zhanga konstitutsiya: bolashaqqa baghdar. URL: https://www.enbekshiqazaq.kz/en/news/393725-new-preamble-of-the-constitution-values-and-future-directions.html?Utm_source=chatgpt.com
5. Trend.Az. (2026, 30 қаңтар). Qazaqstannynyng zhanga Konstitutsiyasynda preambula, 11 bolim zhane 96 bap qarastyrylghan. URL: https://www.trend.az/casia/kazakhstan/4147932.html?utm_source=chatgpt.com
6. Sputnik Qazaqstan. (2026, 31 қаңтар). Zhanga Konstitutsiya zhobasynda qanday ozgerister bar. URL: https://sputnik.kz/20260131/zhana-konstitutsiya-zhobasynda-qanday-ozgerister-bar-60825809.html?utm_source=chatgpt.com
7. 7 Salenov T.A., Syrbu A.V. Spravedlivyy Kazakhstan: zakon i poryadok, ekonomicheskii rost, obschestvennyy optimizm // Qazaqstan Respublikasy ИИМ Barimbek Bisenov atyndaghy Qaraghandy akademiya synyng khabarshysy. - 2025. - № 1-4. - 398-Б.
8. Sputnik Qazaqstan. (2026, 8 ақпан). Konstitutsiyagha qanday ozgerister engiziledi. URL: <https://sputnik.kz/20260208/konstitutsiyaga-qanday-ozgerister-engiziledi->

60990154.html?utm_source=chatgpt.com

9. Egemen.kz. (2026, 31 qangtar). Adiletti Qazaqstan, Zang men Tartip, tabighatqa uqypty qarau zhanga Konstitutsiya Preambulasynan korinis tapy. URL: https://egemen.kz/article/405616-adiletti-qazaqstan-zanh-men-tartip-tabighatqa-uqypty-qarau-dganha-konstitutsiya-?utm_source=chatgpt.com

Журнал 2011 жылдан шыға бастады Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы академиясының
басылымы Бас редакторы полковник А.Қ. Тоқышев

**Ғылыми-білім беру журналы «Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы академиясының
ХАБАРШЫСЫ» - «ВЕСТНИК Академии Национальной гвардии Республики Казахстан»
Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің Ақпараттандыру
комитетінде тіркелген, 28 қазан 2022 ж. № KZ73VPY00058079 куәлігі.**

*Журнал ҚР ҒЖЖБМ ҒЖЖБССҚК әскери іс және қауіпсіздік бойынша негізгі қорытындыларды
жариялауға, ұсынған ғылыми басылым
(2023 жылғы 28 сәуірдегі № 188 бұйрығы)*

Редакцияның мекен-жайы мен телефоны: 150009, Петропавл қаласы, Ж. Қизатов к., 6.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының академиясы.

Әскери-ғылыми орталығы Телефон: (8 7152) 50-78-88, Тел./факс: (8 7152) 50-74-83; E-mail:
Vestnik@ang.edu.kz

Журнал жылына 4 рет шығарылады

Мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді

Журнал издаётся с 2011 года Издание Академии Национальной гвардии Республики Казахстан
Главный редактор полковник Токушев А.К.

**Научно-образовательный журнал «Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы
академиясының ХАБАРШЫСЫ» - «ВЕСТНИК Академии Национальной гвардии Республики
Казахстан» зарегистрирован в Комитете информации Министерства информации и
общественного развития Республики Казахстан, свидетельство № KZ73VPY00058079 от 28
октября 2022 г.**

*Журнал рекомендован КОКСНиВО МНиВО РК для публикации основных результатов по
военному делу и безопасности (Приказ № 188 от 28 апреля 2023 года)*

Адрес и телефон редакции: 150009, г. Петропавловск, ул. Ж. Кизатова, 6, Академия
Национальной гвардии Республики Казахстан.

Военно-научный центр. Телефон: (8 7152) 50-78-88, Тел./факс: (8 7152) 50-74-83; E-mail:
Vestnik@ang.edu.kz

Журнал выходит 4 раза в год

Мнения авторов не отражают точку зрения редакции

The magazine has been published since 2011. Publication of the Academy of the National Guard of
the Republic of Kazakhstan Editor-in-chief Colonel Tokushev A.K.

**The scientific and educational journal "Kazakhstan Republikasy Ultty Ultans
akademiyasyny KHABARSHYSY" - "BULLETIN of the Academy of the National Guard of the
Republic of Kazakhstan" is registered with the Information Committee of the Ministry of
Information and Social Development of the Republic of Kazakhstan, certificate No.
KZ73VPY00058079 of October 28, 2022**

*The journal is recommended by KOKSNiVO MNiVO RK for the publication of the main results on
military affairs and security (Order No. 188 of April 28, 2023)*

Address and telephone number of the editorial office: 150009, Petropavlovsk, st. Zh. Kizatova, 6,
Academy of the National Guard of the Republic of Kazakhstan.

Military Science Center. Telephone: (8 7152) 50-78-88, Tel./Fax: (8 7152) 50-74-83; E-mail:
Vestnik@ang.edu.kz

The magazine is published 4 times a year

Authors' opinions do not reflect the opinion of the editors

Басуға 28.08.2026 ж. қол қойылды. Форматы 60х84/8
Офсет басылымы. Офсет қағазы. 34,8 есепті баспа табағы.
Таралымы 25 дана.

Баспахананың мекен-жайы: 150009, Петропавл қ., Ж. Кизатов к., 6,
Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы академиясы
Әскери-ғылыми орталығы

Подписано в печать 28.08.2026 г. Формат 60х84/8
Печать офсетная. Бумага офсетная. Уч.-изд. л. 34,8 п.л. Тираж 25 экз.

Адрес типографии: 150009, г. Петропавловск, ул. Ж. Кизатова, 6,
Академия Национальной гвардии Республики Казахстан
Военно-научный центр